

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Ann Kraak
AS Jetoil
ann@jetoil.ee

Teie 08.03.2024 nr

Meie 25.03.2024 nr 2.2-9/24/642-3

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles kirjutate:

Kirjutan seoses klientide andmete ja isikukoodiga. Meil on automaattanklad, kus üheks maksevõimaluseks on ka sularaha. Kuna sularaha automaattankla ei tagasta, siis teeme sellised tagastused pangaulekandega. Selleks, et meie raamatupidaja saaks tagastust teha, on vajalikud andmed tankimise kuupäev, kellaaeg, tankla asukoht, kütusemark, sisestatud sularaha summa, pangakontonumber ja selle omaniku täisnimi. Et vältida segadust isiku tuvastamisel juhul kui mitmel kliendil on sama nii ees- kui ka perekonnanimi, oleks hea küsida ka isikukoodi. Kas meil on õigus inimestelt lisaks nimele ka isikukoodi küsida?

Kui olete seisukohal, et klientide selline andmetöötlus on õigustatud, sh isikukoodi küsimine, siis ükski õigusakt otsesõnu isikukoodi küsimist ei keela. Küll aga tuleb Teil läbi mõelda, kas küsite siiski minimaalselt vajalikku andmekoosseisu eesmärgi täitmiseks ja kas kliendid on sellisest andmetöötlusest enne teenuse kasutama asumist informeeritud.

Selgitame, et isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 5 lg 1 p a sätestab, et isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik ja andmesubjektile läbipaistev; samuti tohib isikuandmeid koguda üksnes kindlaksmääratud õiguspärastel eesmärkidel (art 5 lg 1 p b) ning koguda tuleb eesmärgi seisukohalt võimalikult vähe andmeid (art 5 lg 1 p c). **Seda, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil andmetöötlust läbi viiakse, peab IKÜM art 5 lg 2 kohaselt selgitama ja tõendama andmetootleja ise**, mitte Andmekaitse Inspeksioon. Kui õiguslik alus puudub, siis andmeid töödelda ei tohi.

Oluline on, et enne andmete kogumist tuleb ettevõttel koostada andmekaitsetingimused või viidata juba koostatud andmekaitsetingimustele, kus selgitatakse, milliseid andmeid, millisel eesmärgil ning õiguslikul alusel kogutakse. Andmekaitsetingimused on kirjeldus, mis aitab inimesel omada ülevaadet, mida tema andmetega tehakse. Seetõttu on oluline, et andmekaitsetingimused oleksid sõnastatud lihtsalt ja inimesele arusaadavalt ning need peavad olema kättesaadavad tasuta ja inimesele hõlpsasti leitavad (nt võrgulehel). Soovitame, et see teave oleks isikule kättesaadav näiteks ka tankimise automaadi juures (vähemalt viide, kus isik saab tutvuda kõigi tingimustega).

Ettevõtte saab andmekaitsetingimustele tuginedes paremini kontrollida oma andmetöötluse protsesse. Mida läbipaistvam on ettevõtte või asutuse andmetöötlus, seda enam peegeldub see andmekaitsetingimustest.

Ettevõtte või asutuse andmekaitsetingimuste dokument peaks vastama vähemalt neljale „milline on“ küsimusele.

1. Milline on andmete kogumise õiguslik alus?
2. Milline on andmete elutsükel ehk kui kaua andmeid erinevates andmetöötlusprotsessides kasutatakse?
3. Milline on ettevõtte või asutuse roll erinevate andmete töötlemisel, s.t kas tegemist on vastutava, kaasvastutava või volitatud töötlejaga?
4. Milline on inimese võimalus saada teavet enda andmete kohta?

Olulised on ka vastused kolmele „kas“ küsimusele.

1. Kas toimub andmete automaattöötlus?
2. Kas annate andmeid edasi kolmandatele osapooltele ja kui, siis millisel õiguslikul alusel?
3. Kas on esitatud andmetöötleja enda kontaktandmed?

Eelpool loetletud on baasküsimused, tegelik küsimuste arv sõltub andmetöötluse ulatuslikkusest ning sellest, kui palju see haarab tööstustoiminguid ja milliseid inimeste gruppe (nt kliendid, töötajad vms). Nt peaks olema andmete säilitamine minimaalne ehk kustutatud kohe kui eesmärk on täidetud (kui osutub vajalikuks andmeid säilitada kauem, siis tuleb seda põhjendada ja tuua välja konkreetne põhjendatud aeg, millal andmed kustutatakse).

Kokkuvõtvalt, Te peate andmesubjekte teavitama andmete töötlemise tingimustest. Isikuandmete kogumiseks peab olema õiguslik alus ning Teil peavad olema koostatud andmekaitsetingimused, kus siis märgite ära, milliseid andmeid kogute, millisel eesmärgil, kaua säilitate ning muu oluline informatsioon, lähtudes seejuures nii minimaalsuse kui eesmärgipärasuse nõuetest.

Läbipaistvuse põhimõttest ja andmekaitsetingimuste nõuetest saab lugeda [Isikuandmete töötleja üldjuhendi](#) peatükist 10. Andmekaitsetingimuste koostamisest leiab informatsiooni ka [siit](#).

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist-konsultant
peadirektori volitusel